

Ο ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ

Ακολουθούσα κάποιο απόσπασμα στου Κίσσαβου τα χωριά. Μόλις φτάσαμε στη Σπηλιά, ο αποσπασματάρχης μοίρασε στα κονάκια τους στρατιώτες και μεις πήγαμε στου πάρεδρου το σπίτι. Η νοικοκυρά, καλοδέματη γυναίκα, με το «καλώς κοπιάζετε», ήρθε κ' έριξε μπροστά μας το σοφρά και καθίσαμε σταυροπόδι χάμω, μαζί με το νοικοκύρη, που μας φίλευε. Το τραπέζι ήταν καλό και πλούσιο. Ο σύντροφός μου με τα ορθά μουστάκια του, το ηλιοψημένο πρόσωπο και τον τσουχτερό βούρδουλά του εφρόντιζε πάντα να δείχνει πως δε χωρατεύει με το φαγί. Ένα οψιμογέννητο κατσίκι βρισκόταν ροδισμένο στο ταψί· ένα καρβέλι από νιο σιτάρι άχνιζε και πεντοβολούσε στο σοφρά· ένα κλειδοπίνακο με τυρί χιονάτο κ' η πίτα έμεναν στο παραθύρι για κάθε χρεία. Ακόμη καμάρωνε στο πλευρό

του νοικοκύρη η πλόσκα* με κρασί της Ράψανης, που τραβούσε από μακριά κάθε κρασοπατέρα.

Η νοικοκυρά έφερε το πισκίρι, τ' απλώσαμε στα γόνατα κι άρχισε η δουλειά. Βαριά δουλειά το φαγί· τι τα θέλεις! Φαντάσου να κάθεται κανείς κάπου μια ώρα, να κουνεί ζερβόδεξα τα χέρια του, να χτυπάει απάνω- κάτω τα σαγόνια του, να πασαλείφει τα μουστάκια και να έχει μονάχη φροντίδα την παλιοκοιλιά του! Δεν ξέρω· μα για μένα το φαγί μου φαίνεται βαρύτερο κι από του λιναριού τα πάθη.

Η αλήθεια είναι πως δεν έχουν όλοι την ίδια ιδέα. Τρανή απόδειξη έχω το νοικοκύρη, που ξεκοκάλιζε αλύπητα το ψητό, και το σύντροφό μου, που άρπαζε απ' όλα και κει που έριχνε στο στόμα του, σύνωρα πετούσε κρέατα και ψωμί στα σκυλιά, χωρίς να φροντίζει για τις φλοκοτές κουβέρτες που στρώνανε το πάτωμα. Καπετάνος, σου λέει, κι ό,τι θέλει κάνει· σε σκοτώνει και σε πληρώνει!

Άξαφν' ακούστηκαν αλυχτήματα στην αυλή και βαριά πατήματα στη σκάλα και σιγαλινές φωνές. Ο πάρεδρος σηκώθηκε να ιδεί τι τρέχει και σε λιγάκι έμπασε δυο χωριάτες. Ήταν ένας γέροντας ψηλός και λιγνός κι ένας νέος ομορφοκαμωμένος.

---

* πλόσκα = ξύλινο δοχείο για κρασί

Ο Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Α Ρ Χ Η Σ

- Καλώς τα χαιρόστε! ευχήθηκαν κ' οι δυο, φέρνοντας το δεξι χέρι στο στήθος.

- Καλώς τους· απάντησε ο καπετάνος, καθίστε.

Έδειξαν πως ντρέπονται, ζήτησαν με το βλέμμα γύρω τη θέση και στρώθηκαν σταυροπόδι κατάχαμα. Ο πάρεδρος τούς έδωσε την πλόσκα κ' έπιναν απόλιγο, αφού χαιρέτισαν μ' ένα:

- Στην υγειά σας, καπετάνοι· να χαιρόστε τα γαλόνια σας κι άλλα να κερδίστε.

- Τι είναι, ρε παιδιά; Πώς ήταν κ' ήρθατε; τους ρώτησε ο σύντροφός μου, παίζοντας με τα κεφάλια των σκυλιών του.

- Με το συμπάθιο, καπετάνε, έχουμε κάτι να μιλήσουμε· είπε ο γέροντας ξαναχαιρετώντας. Η Γιώργης, το παιδί αποδώ, έχει να πάρει τη δυχατέρα μου, το Ασημώ, γ'ναίκα. Αύριο, που ξημερώνει Κυριακή, λέμε να κάνουμε τα στέφανα. Έρθαμε το λοιπό να σας παρακαλέσουμε να κοπιάστε στη χαρά μας.

- Εύκολο πράμα· είπα εγώ αμέσως. Να ζήσεις, Γιώργη· θα 'ρθούμε το δίχως άλλο.

Ο Γιώργης κοκκίνισε, χαμήλωσε το κεφάλι στενοχωρημένος και δεν απάντησε.

- Δεν είν' αυτό μονάχα, εξακολούθησε ο γέροντας· έχουμε κι άλλα να μιλήσουμε. Εγώ, καπ'τάνε μ', καθώς το συνηθάμε

στον τόπο μας, είχα αρρεβωνιασμένη από μικρή το Ασημώ μου με τον Τασό, του Μήτρου Πάλλα τον υγιό. Είμαστε φίλοι παλαιοί με το Μήτρο· οι φαμίλιες μας νταμ-παπαντάμ συγγενολογιούνται. Σαν έκλεισε τα δυο χρόνια το Ασημώ μου, ήρθε η Μήτρος να τη συβάσει για τον Τασό του. Το θυμάμαι σαν να ήταν σήμερα. Μόλις απόλυσε η εκκλησία – Κυριακή ήταν – μια και δυο στο σπιτικό μου. Πήρε το Ασημώ στα γόνατά του, του 'βαλε στα χέρια ένα μετζήτι* και λίγα στραγαλάκια, το φίλησε και του είπε: Σε συβάζω με το υγιό μου τον Τασό. Εκείνο το σιχαμένο έβαλε κάτι γέλια!...

- Το χαμόθελε φαίνεται· είπα εγώ γελώντας.

- Μπα· δεν καταλάβαινε το ζ'λάπι! εσυμπέρανε ο γέροντας. Μα θα πεις ποιος το ξέρει κιόλα; Θηλυκό ήταν, άντρα του 'διναν· ποιος λέει πως δεν τ' αρέσει το μέλι; Ωστόσο ήταν συβασμένο το Ασημώ μου με τον Τασό. Όσο μεγάλωναν, τόσο γνωριζόντανε καλύτερα. Το συγγενολόι του Μήτρου έκραζε νύφη του το Ασημώ· και το δικό μου συγγενολόι έκραζε γαμπρό του τον Τασό. Όλο το χωριό το ήξερε. Δεν είμαστε δα και πολλοί κι ο ένας κρύβεται πίσω από τον άλλον...

- Ως εδώ καλά πάμε· είπε ο καπετάνος, καλοξαπλωμένος σε μια προσκεφαλάδα.

---

* μετζήτι = τούρκικο νόμισμα

Ο Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Α Ρ Χ Η Σ

- Χμ! ... έκαμε ο νοικοκύρης, κουνώντας δισταχτικά το κεφάλι.

- Καλά· μα τώρα να που βάλθηκε τούτος ο σατανάς και ξεμυάλισε τη δυχατέρα μου· είπε ο γέροντας δείχνοντας το παιδί. Δε σου λέω, πρόσθεσε· το φταιξιμο το έχει η Τασός που έγινε ένας κουτοβόμπρας. Μπορεί εκείνος να κυβερνήσει ένα θεοκόριτσο σαν το Ασημώ μου; Είδε, που λες, η κόρη τούτο το ελάτι, πού να σκύψει να ιδεί το γαϊδουράγκαθο! Η οξιά με το γαϊδουράγκαθο μαθές πάει;

- Βέβαια όχι· αποκρίθηκα. Η οξιά θέλει το ελάτι· κάνουν αντιρρίμια αντρειωμένα.

Το παιδί γύρισε τα μεγάλα μάτια του απάνω μου, βέβαια θέλοντας να μ' ευχαριστήσει.

- Α, ντε! Το ίδιο λέω και γω. Μα η Τασός δεν ήξερε να ειπεί το ίδιο. Έκαμε αρχή από τα δάκρυα και τις παρακάλιες. Μα σαν είδε την κόρη, που ήταν έτοιμη να τον καταχερίσει με τον κόπανο, λύσσαξε. Λύσσαξε μαζί με το συγγενολόι του και φοβερίζουν να κάψουν και να σκοτώσουν.

- Και συ τι λες; ρώτησα το γέροντα.

- Εγώ τι να ειπώ; αποκρίθηκε σηκώνοντας τους ώμους· δικιο έχει κι η κόρη, δικιο και το παιδί. Το φταιξιμο το έχουμε μεις οι γονιοί, που πάμε και σκλαβώνουμε τη ζωή των παιδιών μας.

- Αμ, σαν το ξέρ'τε, γιατί δεν το κόβετε; ρώτησε ο σύντροφός μου.

- Δεν το ξέραμε, καπετάνε! πετάχτηκε τώρα ο νοικοκύρης. Έτσι το βρήκαμε μιας αρχής· έτσι παντρεύτηκα και γω κι οι γονοί μας κι οι γονοί τω γονιώ μας. Πρώτα σήμερα γίνεται ν' αρνηθούν τη σύβαση.

- Έτσι το είχατε, μα τώρα το χαλάμε μεις! είπε δυνατά, ανοίγοντας πρώτη φορά το στόμα ο Γιώργης.

- Και τώρα τι θέλτε από μένα; ρώτησε χαμογελώντας ο σύντροφός μου.

- Σαν ο Θεός σας έστειλε, καπετάνοι μου, είπε ο γέροντας με παρακαλεστική φωνή, να μας κάμετε χατίρι να 'ρθείτε και λόγου σας, σαν θα πάμε τη νύφη στο σπίτι του γαμπρού. Εκείνοι λεν πως θα 'ρθουν να την αρπάξουν μέσ' από τους καλεσμένους· λεν να σκοτώσουν το γαμπρό· ξέρω τι κακό με βρίσκει; Λυσσασμένος σκύλος όπου φτάσει δαγκώνει. Σώσε μας, καπ'τάνε μ', και να γενούμε σκλάβοι σου.

- Καλά· σύρτε τώρα στο καλό. Αύριο τα λέμε πάλι· είπε με επιφύλαξη ο σύντροφός μου.

Την αυγή, που κατεβήκαμε στο μεσοχώρι, πρώτη δουλειά του καπετάνου ήταν να μάθει τι και ποιος αυτός ο Μήτρος

Πάλλας και το συγγενολόγι του. Όχι αν ήταν μεγαλόσωμος και παλικάράς ή αν βασιτότανε το συγγενολόγι του στο χωριό. Μα με τι κόμμα ήταν και ανάλογα να φερθεί. Γιατί –να τα λέμε μεταξύ μας–ένας αποσπασματάρχης δεν πηγαίνει να τσακίζει τα κέρατά του στα κατσάβραχα, ούτε η υπηρεσία στέλνει τον τυχόντα. Πάντα πηγαίνει εκείνος που θα φροντίσει, βέβαια, για την τάξη, μα θα δουλέψει και τον ισχυρό της ημέρας. Και ο σύντροφός μου ήταν αλήθεια λαμπρός αξιωματικός, είχε όμως και κοινωνικές υποχρεώσεις ο άνθρωπος, σαν κάθε άνθρωπος. Αν δεν είχε τον κομματάρχη του, ποιος θα διορίζε, χάρη λόγου, τον αδερφό του στη μια θέση ή τον ξάδερφό του στην άλλη θέση; Ποιος θα φρόντιζε ν' αθωωθεί από το κακούργημα ο γαμπρός του ή να πάρει «κατ' οίκον νοσηλεία» ο τάδε κατάδικος συγγενής του; Και ποιος θα έστελνε τον ίδιο αποσπασματάρχη να ξεκοκαλίζει οφιγέννητα κατσίκια και να παίρνει τον καφέ του κάτω από τον πλάτανο, εδώ που οι χωριάτες τον παραστέκουν σαν τον Αβδούλ Κερίμ πασά; Έκραξε τον πάρεδρο και τον ρώτησε:

- Του Τσομάκη· ούλοι μονόβολο του Τσομάκη! Άτιμη φάρα! Κακή γενιά! Ούλοι του Τσομάκη είναι! αποκρίθηκε με αγανάχτηση εκείνος.

Ο καπετάνιος εγνώριζε πως ο Τσομάκης ήταν αντίπαλος του Τσότρα, που είχε χρέος να συντρέξει. Πριν να φύγει από

τη Λάρισα, πήγε πρώτα να πάρει διαταγές από τον αρχηγό του στρατού κ' έπειτα ίσια στον αρχηγό της πολιτικής. Έμαθε ποιοι ήταν οι φίλοι, ποιοι οι εχτροί. Ποιον θ' αφήνει ελεύθερο και ποιον θα κατατρέχει. Ποια εντάλματα θα ενεργηθούν και ποια θα μείνουν. Άρα, στην άτιμη αυτή φάρα του Πάλλα όλα έπρεπε να ενεργηθούν. Άνοιξε αμέσως το φύλακά του, διάβασε τα χαρτιά, μα κανένα δεν ήταν για τον Τασό και τους δικούς του. Κρίμα! Μεγάλο κρίμα!

- Δεν έκαμε τίποτα έτσι, που να πίνει νερό, να τον στείλουμε μέσα; ρώτησε πάλι τον πάρεδρο.

- Δεν έκαμε· είπε με μεγάλη του λύπη εκείνος· μα είναι αλογοσούρτης.

- Έκλεψε τώρα κοντά κανένα άλογο;

- Τώρα δεν έκλεψε, μα πάντα κλέβει...

Ο καπετάνιος κούνησε το κεφάλι. Αν ήταν έτσι, έπρεπε να συλλάβει όλο το χωριό. Τίποτ' άλλο δεν έχει;

Έμειναν και οι δυο σκυφτοί, συλλογισμένοι απάνω στα πεζούλια, κι ο γεροπλάτανος άπλωνε τα κλαριά του και ίσκιωνε όλο το μεσοχώρι. Έξω από το καφενεδάκι οι στρατιώτες, λεροί και ξεκούμπωτοι, με το απαραίτητο λητάρι στην ξιφολόγχη τους, κουτσόπιναν τσίπουρο κ' έπαιζαν την κοντσίνα. Οι χωριάτες μακρύτερα μπουλούκια-μπουλούκια

κρυφομιλούσαν συνατοί τους και κοίταζαν με σεβασμό και ζήλια τον πάρεδρο, που είχε τόσο τα πιστά του καπετάνου. Κάτω πρασίνιζαν τα δασωμένα πλάγια του βουνού και κατάμπροστα φάνταζε η κοιλάδα του Κισερλή με τα δάση και τα χωριά της και παραπέρα της Λάρισας ο κάμπος. Ζερβόδεξα τα σπίτια του χωριού, φτωχικά και σκουντουφλιάρικά, ροβόλαγαν να γκρεμιστούν στη λαγκαδιά κι απάνω ψήλωνε σουβλερή και κατάξερη του Κίσσαβου η κορφή.

Άξαφνα κάτω από το μονοπάτι ακούστηκαν φωνές, σαν να μαλώνανε άντρες μαζί και γυναίκες· και σε λίγο φανήκανε δυο χωριάτες κόκκινοι, ιδρωμένοι και πίσω τους πλήθος γυναικόπαιδα.

- Τι είναι, μωρέ; τους φώναξε ο καπετάνος άγρια.

- Τι να σου ειπώ, καπ'τάνε μ' και κυρ καπετάνε! είπε ο ένας. Να, η Πάλλας η Τασός πήγε κ' έκοψε πάγο από το μαγαζί μου να το πουλήσει στη Λάρ'σα!

- Έκοψε πεντέξι καντάρια πάγο! Άλλον έτριψε, άλλον πάτησε· μας έχασε φτωχούς ανθρώπους η Τασός! πρόσθεσε ο άλλος.

- Για κάτου ένα τα φορτώματα, καπ'τάνε μ', έλα να τα ιδείς, φώναξαν κ' οι γυναίκες.

- Σιγά ν' ακούσω· πρόσταξε ο καπετάνος χαμογελώντας. Δεν έχει ο Τασός μαγαζί;

- Έχει, πώς δεν έχει; απάντησε ο πρώτος. Και γω έχω κ' η Τασός έχει κ' η Γιώργης κ' η Διαμάντης κι όλοι.

- Τότε πού τον είδατε πως έκοψε απ' το δικό σας κι όχι απ' το δικό του μαγαζί;

- Τον είδαμε· έχουμε ανθρώπους, που τον είδαν· αμ, πώς!

- Ποιοι είναι; Φέρτε τους.

- Να η Στέργιος· ρε Στέργιο! ...

Ο Στέργιος ήταν μπροστά του· μα κείνος δεν τον έβλεπε από το θυμό και τον ζητούσε ξέμακρα.

- Πες μου, τον είδες εσύ; ρώτησε αυστηρά ο καπετάνος το μάρτυρα.

- Τον είδα, καπ'τάνε μ'· έκοβα ξύλα και τον είδα που διάηκε ίσα στο μαγαζί του Γκόλφη.

- Μοναχός ήταν;

- Όχι· ήταν κ' η Τασούλας.

Δεν ήθελε περισσότερα ο ανακριτής. Αμέσως έδωκε διαταγή στους στρατιώτες και σε λιγάκι κουβαλήσαν στο μεσοχώρι όλο το συγγενολόγι του Πάλλα. Ήταν γέροντες και νέοι και μεσόκοποι, όλοι όμως στιβαροί και μελαψοί άντρες. Άρχισε την ανάκριση. Οι κατηγορούμενοι έλεγαν πως έκοψαν τον πάγο από το δικό τους μαγαζί και το συγγενολόγι όλο τούς υποστήριζε με όρκο. Ο Γκόλφης όμως κι ο Στέργιος

έλεγαν τ' αντίθετα και τους υποστήριζαν οι άλλοι κ' οι γυναίκες έπαιρναν από μακριά το μέρος τους. Η ανάκριση έτσι κατάντησε συζήτηση μεταξύ τους. Έρθαν στα λόγια, έπειτα στις βρισές και τ' αγριοκοιτάγματα κ' ήταν έτοιμοι ν' αρπαχτούνε στα χέρια. Ο καπετάνος έλυσε το βούρδουλά του, ρίχτηκε στη μέση και τους αλώνισε. Έπειτα τους κάλεσε πάλι, διόρισε τρεις να πάνε στα μαγαζιά και να φέρουν την αλήθεια. Τέλος, φώναξε δυνατά και αυστηρά:

- Λοχία Κοτρώτσο!

- Παρών!

- Τον Πάλλα και λοιπούς να τους κλείσεις στ' αχούρι του παρέδρου. Δε θα βγουν, αν δεν καθαρίσουμε την υπόθεση.

Το σπίτι της νύφης ήταν στο Μισακό Μαχαλά. Όλες οι ετοιμασίες του γάμου έγιναν την περασμένη βδομάδα μυστικά, από φόβο των Παλλαίων. Αφού όμως πάτησε το απόσπασμα στο χωριό, ζωηρέψανε· και τώρα που ο Τασός κ' οι συγγενείς του κλείστηκαν στη φυλακή, βγήκαν στα φόρα.

Το απομεσήμερο κινήσαμε να πάρουμε τη νύφη. Ο σύντροφός μου άφησε κάθε πόζα. Ο πατέρας της νύφης ήταν φίλος του Τσότρα, καθώς κι ο γαμπρός και κείνοι που κατηγορούσαν τώρα τον Πάλλα. Ήταν λοιπόν μεγάλο συγγενολόγι

κι έπρεπε να το περιποιηθεί, για να κεντήσει των άλλων τη ζήλια. Προσφέρθηκε μόνος του να γίνει και κουμπάρος. Ο πατέρας πάλι του γαμπρού, για να τιμήσει τέτοιον κουμπάρο, πήρε κ' ένα μονόματο μουσικό, που γύριζε στα χωριά με το κλαρίνο του και σήκωνε τον κόσμο στο ποδάρι.

Όταν φτάσαμε στο σπίτι της νύφης, έπεσε μια πιστολιά· χαιρετισμός του συμπεθεριού. Έπειτ' ανέβηκαν όσοι χωρέσανε απάνω, έγινε το μυστήριο κ' έπειτα από την άλλη ράχη γυρίσαμε πάλι στο σπίτι. Ξέχασα να ειπώ, ότι στο δρόμο οι στρατιώτες παράστεκαν με τα όπλα τους κ' έριχναν κάθε τόσο κι από μια μπαταριά. Οι συγγενείς πήγαιναν να φρενιάσουν από τη χαρά τους. Ας έρθουν τώρα οι Παλλαιοί να φοβερίσουν. Καπετάνος σταφανώνει! Στρατιώτες πυροβολούν! Πού ξανακούστηκε τέτοια τιμή στο χωριό! ...

Η νύφη αληθινά ήταν όμορφη. Μια ομορφιά αγροτική, από κείνες που δίνουν βάση για δυναμωμένα παιδιά και βαθιά γεράματα. Και καθώς είχε στραβά τον κεντητό κεφαλοδέτη και το στήθος μεστωμένο και τους ώμους πλατείς, με τ' ασημάρματα και την κόκκινη φουστανοποδιά της, έλεγες πως ήταν ανθισμένη οξιά – όχι γυναίκα. Μα κι ο Γιώργης δεν ήταν χειρότερός της. Ένας λεβέντης ως εκεί πάνω, με το μαυρομάντιλο στο κεφάλι, με την κεντητή γκιούρντα, με τα

μεγάλα γλυκά του μάτια, ήταν να τον χαίρεται κανείς. Αληθινά, μόνον ο Γιώργης μπορούσε να κυβερνήσει ένα θεοκόριτσο σαν την Ασημώ.

Έπειτ' από λίγη ώρα νύχτωσε. Μέσα στο χαμηλόν οντά, απάνω από τις μάλλινες απλάδες έστρωσαν το μεσάλι* και κάθισαν γύρω οι καλεσμένοι. Ο μουσικός έπαιζε τώρα, για τιμή του καπετάνου βέβαια, το Λυγερόν και κοπτερόν σπαθί μου! Την απάνω θέση είχε ο κουμπάρος· δεξιά του καθότανε ο γαμπρός κι αριστερά του εγώ για παρακουμπάρος. Έπειτα καθόντανε γύρω οι υπαξιωματικοί κ' οι άλλοι καλεσμένοι. Γυναίκα δε φαινότανε στον οντά και οι φίλοι του γαμπρού είχαν όλη την κυβέρνηια της τάβλας. Έκοβαν το ψητό και το έριχναν μπροστά στον καθένα. Γέμιζαν τα ποτήρια κρασί κ' έπειτα έφερναν γύρω την πλόσκα. Όταν έφταναν στην άκρη και δεν είχαν τόπο να περάσουν γυρίζανε ξυπόλυτοι απάνω στο μεσάλι. Άξαφν' ακούστηκε μια φωνή από κάτω:

- Ζήτου η Τσότηρας! ...

Παραξενεύτηκα. Γύρισα να ρωτήσω το σύντροφό μου, μα δεν έδωκε καθόλου προσοχή. Τον είδα μόνον να χαμογελάσει, να στρίψει αρειμάνια το μουστάκι του και να κεντήσει με το γόνα το γαμπρό.

---

* μεσάλι = τραπεζομάντιλο

- Ζήτησε η Τσότρας! ... ακούω πάλι.

Ήμουν έτοιμος να δευτερώσω το ρώτημά μου, όταν άκουσα τριποδισμό στη σκάλα κ' είδα σε λίγο να φανερωθούν στον οντά ο λοχίας πρώτος και όλοι οι φυλακισμένοι κατόπιν του.

- Ζήτησε η Τσότρας! ... φώναξαν άλλη μια. Και στρώθηκαν κατάχαμα.

- Έτσι, ρε παιδιά· είπε ο καπετάνος γελαστός· τώρα σας χαίρουμαι. Να είστε μονιασμένοι. Ένα είναι το χωριό, ένα να 'χετε και το κόμμα· στην υγείά σας!

Τα λόγια του αυτά, καθώς και κάτι άλλο, που μου σφύριξε ο υπαξιωματικός, με φώτισαν. Εκείνοι που πήγαν για τον πάγο είπαν, φυσικά, πως ο Τασός ζημίωσε φοβερά τον Γκόλφη και το σύντροφό του. Αμέσως ο καπετάνος ετοιμάστηκε να τους στείλει όλους δεμένους στη Λάρισα. Μπορεί η τιμωρία τους να μην ήταν και τόσο μεγάλη. Μα ποιος ξέρει τι άλλες δουλειές θα φύτεωναν στη μέση; Χρέη στον ταμία για επιτήδευμα και ποινικά κι άλλα χίλια δυο, που μπορούσε να μην έβγουν ποτέ από τη φυλακή και να ξοδέψουν τα μαλλοκέφαλά τους. Το ξέρουμε δα! Εύκολα μπαίνει κανείς στη φυλακή, μα πολύ δύσκολα βγαίνει. Μπορούσαν όμως να τ' αποφύγουν όλα, αν πήγαιναν με το κόμμα του Τσότρα. Δεν ήταν και τόσο δύσκολη απόφαση και την έκαναν γρήγορα.

Ο ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑΡΧΗΣ

Δεν είναι καλό να τα βάνει κανείς με το Δοβλέτι.

Τώρα καθισμένοι στο τραπέζι έτρωγαν λαιμαργα. Στο πρόσωπό τους καμιά δε φαινόταν συγκίνηση. Μόνον ο Τασός φαινόταν κίτρινος σαν θειαφοκέρι και συλλογισμένος· μα ήταν, υποθέτω, από φόβο παρά από ντροπή.

Όταν τέλειωσε το τραπέζι και σηκώθηκαν να φύγουν, είδα τον αποσπασματάρχη να κράζει το Μήτρο Πάλλα και τον πατέρα του γαμπρού παράμερα.

- Τι θα τους κάμεις; τον ρώτησα.

Και κείνος, περήφανος για το κατόρθωμά του, μου απάντησε:

- Αύριο τους στέλνω στη Λάρισα στο νέο κομματάρχη τους.